

Đề thi Ngữ văn giữa kì 2 lớp 7 năm 2021 - Đề số 1

Câu 1: (2.0 điểm)

- a. Thế nào là câu chủ động? Cho một ví dụ về câu chủ động?
- b. Tìm cụm chủ - vị dùng để mở rộng câu trong ví dụ sau đây và cho biết cụm chủ - vị được mở rộng làm thành phần gì của câu?

Con mèo nhảy làm đổ lọ hoa.

Câu 2: (2.0 điểm)

Thế nào là phép tương phản trong nghệ thuật văn chương? Chỉ ra hai mặt tương phản được thể hiện trong văn bản "Sông chết mặc bay" của Phạm Duy Tốn?

Câu 3: (6.0 điểm)

Giải thích câu tục ngữ "Thương người như thể thương thân".

Đáp án đề thi giữa học kì 2 lớp 7 môn Ngữ văn 2021 (Đề số 1)

Câu 1

- a.
- Câu chủ động là câu có chủ ngữ chỉ người, vật thực hiện một hoạt động hướng vào người, vật khác (chỉ chủ thể của hoạt động).
 - Cho ví dụ đúng.
- b.
- Cụm chủ vị dùng để mở rộng câu: Con mèo nhảy.
 - Cụm chủ vị dùng để mở rộng câu làm thành phần chủ ngữ.

Câu 2

- Phép tương phản trong nghệ thuật là việc tạo ra những hành động, cảnh tượng, tính cách trái ngược nhau để qua đó làm nổi bật một ý tưởng bộ phận trong tác phẩm hoặc tư tưởng chính của tác phẩm.

- Hai mặt tương phản:

+ Cảnh người dân đang hộ đê trong trạng thái nguy kịch.

+ Cảnh tên quan đang cùng nha lại chơi bài trong đình với không khí tĩnh mịch, nghiêm trang.

Câu 3

* Yêu cầu:

- Về hình thức: Bài viết đảm bảo là một bài văn hoàn chỉnh, bố cục rõ ràng, trình bày mạch lạc, sạch sẽ và ít sai lỗi chính tả, ngữ pháp.

- Về nội dung: Bài viết cần đạt được một số ý cơ bản sau:

a. Mở bài

- Dẫn dắt để giới thiệu nội dung vấn đề và trích dẫn câu tục ngữ.

b. Thân bài

- Giải thích ý nghĩa câu tục ngữ.

+ Thương thân: Yêu thương, chăm sóc, giữ gìn, quý trọng... bản thân mình.

+ Thương người: Yêu thương, chia sẻ, giúp đỡ...những người xung quanh.

Ở Lời nhắn nhủ: Yêu thương, trân trọng người khác như yêu thương, trân trọng chính bản thân mình.

- Phải "Thương người như thể thương thân" bởi:

+ Không ai có thể sống đơn độc, lẻ loi mà cần phải có sự hòa nhập cộng đồng.

+ Nhiều người có hoàn cảnh đáng thương cần sự chung tay giúp đỡ của người khác, của cộng đồng để có thêm sức mạnh vươn lên trong cuộc sống.

+ Mọi người cùng tiến bộ, phát triển thì xã hội, đất nước cũng sẽ phát triển tốt đẹp hơn.

+ Giúp đỡ người khác là niềm hạnh phúc, nó sẽ khiến ta thấy thanh thản hơn.

- + Đây là nét đẹp truyền thống đạo đức của dân tộc ta.
- + Tinh thần "thương người như thể thương thân" được thể hiện:
- + Xem việc quan tâm giúp đỡ người khác là lẽ sống và phải xuất phát từ tình cảm chân thành, tự nguyện, tự giác.
- + Giúp đỡ người khác bằng những việc làm thiết thực phù hợp với điều kiện, hoàn cảnh của mình.
- + Cần lên án, phê phán những người có lối sống ích kỉ, hẹp hòi...
- + (Nêu dẫn chứng về tinh thần tương thân tương ái của dân tộc ta trong chiến tranh; phong trào từ thiện hiện nay, đặc biệt là phong trào từ thiện của học sinh... để làm sáng tỏ những điều đã giải thích).
- + Những việc đã, đang và sẽ làm của bản thân.

c. Kết bài

- Câu tục ngữ thể hiện một đạo lí đúng đắn.
- Lời khuyên.

Đề thi môn Văn giữa học kì 2 lớp 7 năm 2021 - Đề số 2

Câu 1 (2,0 điểm)

- a) Thế nào là câu rút gọn? Người ta rút gọn câu nhằm mục đích gì?
- b) Tìm câu rút gọn trong các câu sau và cho biết thành phần được rút gọn là thành phần nào?

Gió nhẹ thổi. Mơn man khắp cánh đồng. Làm lay động các khóm hoa.

Câu 2 (3,0 điểm)

Đọc đoạn văn sau và trả lời câu hỏi:

"Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có; cuộc đời phù phiếm và chật hẹp của cá nhân vì văn chương mà trở nên thâm trầm và rộng rãi đến trăm nghìn lần"

- a) Đoạn văn trên trích trong văn bản nào? Tác giả là ai?
- b) Phương thức biểu đạt chính của văn bản đó là gì? Tìm các từ láy có trong đoạn văn.
- c) Em hãy giải thích ý nghĩa câu văn sau: "*Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có, luyện những tình cảm ta sẵn có.*"

Câu 3 (5,0 điểm)

Em hãy giải thích ý nghĩa của câu tục ngữ: *Thất bại là mẹ thành công*

Đáp án đề thi giữa kì 2 lớp 7 môn Ngữ văn 2021 (Đề số 2)**Câu 1 (2,0 điểm)****a. HS nêu được khái niệm câu rút gọn:**

- Khi nói hoặc viết, có thể lược bỏ một số thành phần của câu, tạo thành câu rút gọn

*** Người ta rút gọn câu nhằm mục đích:**

- Làm cho câu gọn hơn, vừa thông tin được nhanh, vừa tránh lặp những từ ngữ đã xuất hiện trong câu đứng trước.

- Ngụ ý hành động, đặc điểm nói trong câu là của chung mọi người (lược bỏ chủ ngữ)

b. HS xác định được câu rút gọn trong các câu văn:

Mơ man khắp cánh đồng. Rút gọn là thành phần CN

Làm lay động các khóm hoa. Rút gọn là thành phần CN

(HS xác định đúng mỗi câu được 0,25 điểm, xác định đúng thành phần rút gọn mỗi câu được 0,25 điểm)

Câu 2 (3,0 điểm)

a. - Đoạn văn trên trích trong văn bản: “Ý nghĩ văn chương”.

- Tác giả: Hoài Thanh

b. Phương thức biểu đạt chính: Nghị luận

Các từ láy có trong đoạn văn: *Phù phiếm, thâm trầm, rộng rãi*

(Nếu HS tìm đúng 2 từ cho 0,25 điểm nếu 1 từ cũng cho 0,25 điểm)

c. Học sinh giải thích ngắn gọn:

Văn chương gây cho ta những tình cảm ta không có:

- Con người ai cũng có những tình cảm thông thường như: yêu, ghét, vui, buồn...ngoài những tình cảm đó còn có những tình cảm khác lạ.Văn chương sẽ bổ sung cho ta những tình cảm mới mẻ đó.

Văn chương luyện những tình cảm ta sẵn có:

- Con người nói chung có những tình cảm thông thường, nhưng qua những tác phẩm văn chương sẽ luyện những tình cảm này thêm sâu sắc.

(Nếu HS giải thích đúng ý vẫn cho điểm tối đa)

Câu 3 (5,0 điểm)*** Yêu cầu về hình thức: (1,0 điểm)**

- Làm đúng kiểu bài: Lập luận giải thích
- Bài văn hoàn chỉnh, bố cục 3 phần: Mở bài, thân bài, kết bài.
- Biết vận dụng các kĩ năng làm bài văn lập luận giải thích.
- Diễn đạt lưu loát, mạch lạc, không mắc lỗi chính tả, dùng từ, đặt câu. Trình bày sạch sẽ, rõ ràng.

*** Yêu cầu về nội dung: (4,0 điểm)**

- HS có thể viết theo nhiều cách khác nhau song phải đảm bảo các nội dung chính sau:

a. Mở bài: (0,5 điểm)

- Trong cuộc sống, tất cả mọi người đều mong muốn đạt được thành công, nhưng thực tế trước khi đến với thành công ta thường phải trải qua khó khăn, thậm chí thất bại.

- Giới thiệu trích dẫn câu tục ngữ: Thất bại là mẹ thành công.

b. Thân bài: (3,0 điểm)

*** Giải thích câu tục ngữ: (1,0 điểm)**

- Thất bại là khi con người không đạt được mục đích của mình. Trong cuộc đời mỗi con người, ai cũng có lần thất bại trong công việc. Công việc càng khó, khả năng thất bại càng cao.

- Tuy nhiên, có thất bại thì ta có kinh nghiệm. Mỗi lần thất bại là mỗi lần rút ra bài học để sửa đổi (lối suy nghĩ, cách làm việc...), từ đó giúp ta tiến gần đến sự thành công.

- Thất bại là nguồn gốc, động lực của thành công. Nói cách khác, có thất bại mới thành công.

*** Tại sao nói: Thất bại là mẹ thành công: (1,5 điểm)**

- Thất bại giúp cho ta có được những kinh nghiệm quý giá cho lần sau, thất bại khiến cho ta hiểu được nguyên nhân vì sao ta chưa thành công, từ đó tìm cách khắc phục.

- Thất bại là động lực để con người cố gắng, nỗ lực cho lần sau: Thất bại khiến cho con người càng khao khát thành công hơn, càng cố gắng nghiên cứu tìm tòi.

- Con người có được những thành công trong cuộc sống chính là biết đi lên từ những thất bại. Một phát minh khoa học bao giờ cũng phải trải qua nhiều lần thất bại. Một người thành đạt thường đi lên từ những bước gian khổ, thậm chí có lúc tưởng chừng như không thể vượt qua.

- Thành công có được sau những thất bại thường có giá trị chắc chắn, vững bền, đem lại cảm giác hạnh phúc thực sự cho con người

- Một học sinh vật vã trước một bài toán khó và cuối cùng cũng tìm ra lời giải...

Trong cổ tích, những nhân vật bất hạnh thường trải qua nhiều thử thách, cay đắng rồi mới tìm được hạnh phúc...

*** Nêu một vài dẫn chứng để lời giải thích có tính thuyết phục. (0,5 điểm)**

- Mạc Đĩnh Chi với ngọn đèn đom đóm
- Thần Siêu: Tấm gương luyện chữ của Nguyễn Văn Siêu

c. Kết bài: (0,5 điểm)

- Khẳng định giá trị của câu tục ngữ: Là lời khuyên đúng đắn, chỉ ra động lực, nguồn gốc của thành công.
- Liên hệ bản thân: Gặp thất bại nhưng không nản chí mà tiếp tục học hỏi để tiến bộ và vươn đến thành công.